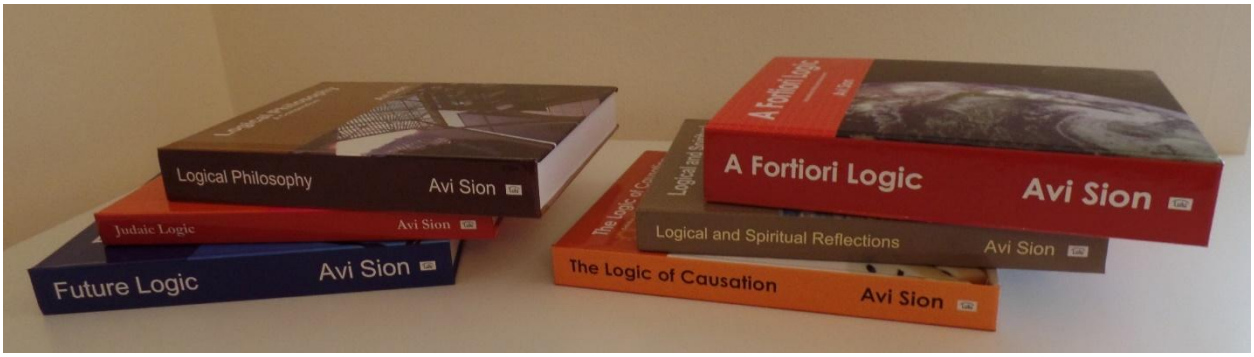

מדריך לעבודותיו של אבי שיאון

© 1990-2026, אבי שיאון

*קשה מאוד לסכם בקצרה את הפילוסופיה של אבי שיאון, משום שהיא כה רחבת היקף. הוא כינה אותה "**פילוסופיה לוגית**", משום שהיא מבוססת היטב על לוגיקה פורמלית, אינדוקטיבית ודדוקטיבית כאחד. פילוסופיה מקורית זו מוקדשת להדגמת יעילותה של התבונה האנושית על ידי פירוט אמצעיה בפועל; ולהראות שהספקנות האפיסטמולוגית והאתית, שהייתה אופנתית והרסנית יותר ויותר מאז תקופת הנאורות, הייתה (בניגוד למראה) די לא הגיונית - תוצר של חשיבה בורה, חסרת יכולת וחסרת יושר.*

פורסמו עד היום, 31 ספרים מאת אבי שיאון

אבי שיאון)דוקטור לפילוסופיה (הוא חוקר וכותב בתחומי הלוגיקה, הפילוסופיה והרוחניות. מאז 1990 הוא פרסם כתבים מקוריים על תיאוריה ופרקטיקה של לוגיקה אינדוקטיבית ודדוקטיבית, פנומנולוגיה, אפיסטמולוגיה, אטיולוגיה, פסיכולוגיה, מדיטציה, אתיקה ועוד. הוא מתגורר בז'נבה, שוויץ. במשך למעלה מ-36 שנים הוא פרסם את 31 הספרים המפורטים להלן)ללא כתוביות(.

מהדורה/ות	כּוֹתֶרֶת	קיצור.
עדכון 1990; 1996	היגיון עתידי	**פלורידה**
סלאטקין 1995; 1997	לוגיקה יהודית	**ג'יי .אל**
2002	חוסר היגיון בודהיסטי	**דוּ**
2003	פנומנולוגיה	**פה**
2004	רצוני ומושגים סיבתיים קשורים	**כרך**
2005	הרהורים	**רוֹם**
2006	מדיטציות	**מד**
2008	בעיותיו של יום עם אינדוקציה	**יום**
2008	ביקורת קצרה על חוסר ההיגיון של קאנט	**קאנט**
2008	להגנת חוקי המחשבה של אריסטו	**אריסטו**
2008	עוד מדיטציות	**מ"מ**
2008	יהדות זן	**.ז.י**
2008	לא לסדום	**הודעות לעיתונות**
עדכון 2008; 2009	הרהורים לוגיים ורוחניים)תקציר(	**LSR**
I: 1999-2000; II: 2003-05; III 2008-10	ההיגיון של הסיבתיות	**LC**
2013	לוגיקה א-פורטיורי	**AFL**
2013	פילוסופיה לוגית)קומפנדיום(	**אלבום**
תוקף 2008; 2017	העצמי)אוסף(	**עַצמִי**
2008	אתיקה)אוסף(	**'את**
2008	תיאולוגיה)אוסף(	**תיאו**
תוקף 2008; 2014	חוקי המחשבה)אוסף(	**מִגרָשׁ**
2017	פרדוקסים ופתרונותיהם)אוסף(	**חנייה והחזרה**
2017	ביקורת לוגית על דוקטרינות בודהיסטיות)אוסף(	**בודוק**
2018	לוגיקה אינדוקטיבית)קומפילציה(	**תעשייה**
2018	היגיון בתורה)אוסף(	**לטור**
2018	היגיון בתלמוד)אוסף(	**LTal**
2018; 2019	חשיפת היגיון מזויף	**ניסיון**
2023	ההיגיון של האנלוגיה	**לָה**
2024	עוד יותר	**כַּספּוֹמָט**
2024	אמנות ההיגיון	**אל**
2026	התורה לאור המדע וההיסטוריה	**TSH**

מתוך 31 הספרים המפורטים לעיל, 15 הספרים הבאים הם יצירות ראשוניות: FL, JL, BI, Phe, Vol, Rum, Med, הספרים הבאים הם מרכיבים של 6 .AFL, Exp, LA, ATM, AL, TSH), LSR , LC (פורסם בשלושה שלבים)

LSR : Hume, Kant, Arist, MM, ZJ, NtS . LP יצירות 5 הוא אוסף הכולל: BI, Phe, Vol, Rum, Med. AL בין היתר מאמרים חדשים. 9 הספרים הבאים הם אוספים נושאיים הלקוחים LA, ATM, הוא אנתולוגיה הכוללת את בתוספת חומר שלא, LTal , LTor , IndL , Budoc , P&R , Theo, LoT , Eth, Self: מכמה יצירות ראשוניות פורסם בעבר.

את כל 31 הספרים הללו ניתן לקרוא ולהוריד באינטרנט, *ללא תשלום*, במקומות שונים, כולל:

- avsion.wordpress.com (אתר WordPress.com שלי),
- independent.academia.edu/AviSion (ב-Academics.edu) ,
- philpeople.org/profiles/avision (בתוך Philpapers.org) ,
- play.google.com/store/ search?q = ציון+אבי&c = (בגוגל ספרים)ספרים&מחיר =1 ,
- archive.org/ search?query =creator%3 A (בארכיון האינטרנט)אבי שיאון (,
- scribd.com/user/248967395/Avi-Sion (ב-Scribd.com),
- self.gutenberg.org (בתוך Gutenberg.org).

לרכוש את כולם בצורות מודפסות וספרים אלקטרוניים בכמה חנויות מקוונות גדולות. בעיקר: Amazon.com , ואחרות. ליתר דיוק, כולם זמינים בצורות *כריכה רכה* וספר אלקטרוני בערוצי מכירה אלה. בנוסף, Lulu.com 6 הספרים הגדולים ביותר, דהיינו: FL, JL, LSR , LC, AFL, LP, זמינים בכריכה *קשה* דרך Lulu.com (בלבד).

רבים מ-31 ספריו של אבי שיאון ניתן למצוא בספריות אוניברסיטאיות וציבוריות שונות ברחבי העולם.

למידע נוסף, ניתן ליצור קשר עם המחבר-מו"ל בכתובת: avi-sion@thelogician.net .

תוכן כל אחד מ-31 ספריו של אבי שיאון מתואר בקצרה להלן, בסדר כרונולוגי. אנא טרחו לקרוא תקצירים אלה, כדי להבין את היקף, החדשנות והערך של ההיגיון והפילוסופיה המצויים בהם (ולא בשום מקום אחר).

תקצירים מתוך 31 ספריו של אבי שיאון

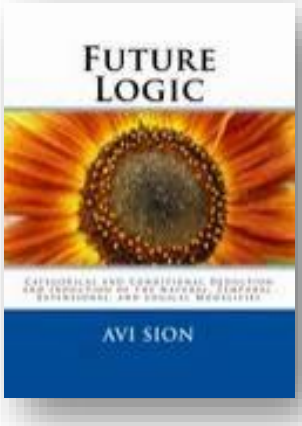

היגיון עתידי. הוא חיבור מקורי ורחב היקף של לוגיקה פורמלית הוא עוסק בדדוקציה ואינדוקציה, של טענות קטגוריות ומותנות, הכוללות את המודים הטבעיים, הזמניים, ההרחבתיים והלוגיים. לוגיקה מסורתית ומודרנית כיסו בפירוט רק דדוקציה פורמלית מקטגוריות ממשיות, או מתנאי לוגיים)מקשרים, היפותטיים ודי-דזשונקציונטיביים(. דדוקציה מקטגוריות מודאליות נשקלה גם היא, אם כי באופן מעורפל וגס מאוד; בעוד שדדוקציה מצורות טבעיות, זמניות והרחבתיות של התניה הוזנחה כמעט לחלוטין. באשר לאינדוקציה, מלבד הבהרת תהליכים אדוקטיביים)השיטה המדעית(כמעט ולא נעשתה עבודה פורמלית.

זוהי העבודה הראשונה אי פעם שמנסחת באופן מדויק את התהליכים האינדוקטיביים של הכללה ופרטיקולריזציה, באמצעות שיטות חדשניות של ניתוח פקטוריאלי, בחירת גורמים ותיקון נוסחאות. זוהי העבודה הראשונה אי פעם שפיתחה לוגיקה פורמלית של סוגי ההתניה הטבעיים, הזמניים וההרחבתיים)בניגוד להתניה לוגית, (כולל ייצורם מהנחות קטגוריות מודאליות.

לוגיקת העתיד "מכילה תגליות חדשות רבות נוספות, המאורגנות במערכת מאוחדת, עקבית ואמפירית, עם הגדרות מדויקות של הקטגוריות והסוגים השונים של המודאליות)כולל מודאליות לוגית, (ומודעות מלאה לסוגיות האפיסטמולוגיות והאונטולוגיות הכרוכות בכך. למרות היותה פורמלית לחלוטין, היא משתמשת בשפה רגילה, בכל מקום בו ניתן להימנע מסמלים. בין תרומותיה האחרות: רשימה מלאה של הסילוגיזמים המודאליים התקפים)שהיא מגבילה יותר מרשימות קודמות; (הפורמליות העיקריות של לוגיקת השינוי)המציגה גישה דינמית במקום גישה סטטית בלבד לסיווג; (ההגדרות הפורמליות הראשונות של סוגי הסיבתיות המודאליים; תיאוריה חדשה של לוגיקת מחלקות, נקייה מפרדוקס ראסל; וכן סקירה ביקורתית של המטאלוגיקה המודרנית. אך אי אפשר לפרט בקצרה את כל החידושים במדע הלוגיקה - ולכן, באפיסטמולוגיה ובאונטולוגיה - שספר זה מציג; יש לקרוא אותו כדי להעריך את היקפו.

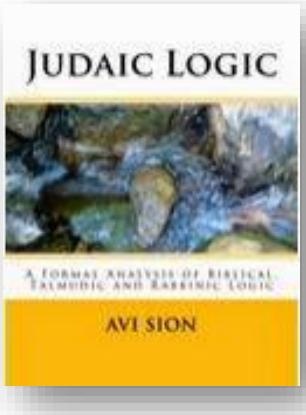

לוגיקה יהודית היא חקירה מקורית של צורות החשיבה הקובעות את ההלכה והאמונה היהודית, מנקודת מבטו האובייקטיבית של לוגיקן. לוגיקה יהודית מנסה להעריך בכנות את המידה שבה הלוגיקה המופעלת ביהדות משתלבת עם הנורמות הכלליות, והאם יש לה תרומה כלשהי להן. המחבר חורג את הידע היהודי, מוצא ראיות ברורות לחשיבה אינדוקטיבית ודדוקטיבית בתורה ובספרים אחרים בתנ"ך, ומנתח את המתודולוגיה של התלמוד וספרות רבנית אחרת באמצעות כלים פורמליים המאפשרים הערכה אובייקטיבית שלה תוך התייחסות ללוגיקה מדעית. התוצאה היא יצירה חדשנית ביותר - חדה ופתוחה, נטולת קלישאות או מניפולציות.

הלוגיקה היהודית מצליחה לתרגם עקרונות ודוגמאות פרשניים מעורפלים ומבלבלים לנוסחאות בבהירות ובדיוק של הסילוגיזם האריסטוטלי. בין התוצאות החיוביות, עבור הלוגיקה באופן כללי, נמצאות רשימה, ניתוח ותיקוף יסודיים של צורות הטיעון השונות, כמו גם הבהרה של הלוגיקה הדיאלקטית. עם זאת, בצד השלילי, דה-מיסטיפיקציה הזו של דרכי החשיבה התלמודיות/רבניות (הרמנויטיות והיוריסטיות (מגלה שרובן, בניגוד להתפארותם של פרשנים אורתודוקסים רחוקות מלהיות דדוקטיביות וודאיות. לעתים קרובות, ובצדק, הן אינדוקטיביות. אך לעתים קרובות הן גם מבנים לא טבעיים ושרירותיים, הנתמכים על ידי טענות בלתי ניתנות לאימות וטכניקות שגויות.

תהליכי חשיבה רבים אחרים, בהם השתמשו הרבנים אך לא זכו לתשומת לב או נידונו, מזוהים בחיבור זה, ועוברים סקירה לוגית. דוקטרינות רבניות שונות, פחות או יותר מפורשות, בעלות משמעות לוגית, נבחנות גם הן בו. בפרט עבודה זו כוללת מחקר פורמלי של ההיגיון האתי (דאונטולוגיה (המצוי במשפט היהודי, כדי לפתח הן את היבטיו האוניברסליים והן את ייחודיותיו. בכל הנוגע ללימודי המקרא, ממצא בולט אחד הוא ניסוח מפורש (אשר, עם זאת, הרבנים לא שמו לב אליו והדגישו (של עקרונות ההקדשה בתורה, שנכתבו זמן רב לפני ההכרה בעקרונות אלה בפילוסופיה המערבית והטמעתם בתורת ידע מפותחת. הפתעה נוספת היא שבניגוד לטענות המדרשיות, התנ"ך מכיל הרבה יותר מעשרה מקרים של נימוק *קל וחומר* (אפילו קל).

לסיכום, הלוגיקה היהודית מבהירה ומעריכה את ההנחות האפיסטמולוגיות שיצרו את ההלכה (המשפט היהודי (ואת הדוקטרינות הנלוות. הצדקות מסורתיות, או רציונליזציות, הנוגעות להלכה ולאמונה היהודית, מנותחות בקפידה ונשקלות ברמת התהליך והמבנה הלוגי, ללא דאגה לתוכן. גישה יסודית זו, נטולת כל הטיה ביקורתית או תומכת, סוללת את הדרך להערכה מחודשת בזמן של היהדות האורתודוקסית (ואגב, מערכות דתיות אחרות, באמצעות אנלוגיות או ניגודים. (לכן, הלוגיקה היהודית צריכה להיקרא על ידי כל ההלכה, כמו גם חוקרי ותלמידי תנ"ך ותלמוד; וגם על ידי כל מי שמתעניין בתיאוריה, בפועל ובהיסטוריה של הלוגיקה.

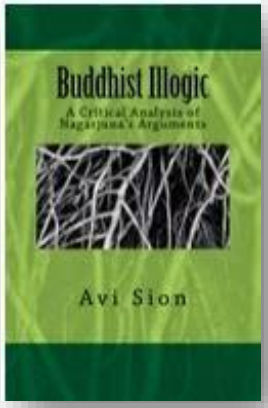

חוסר היגיון בודהיסטי .הפילוסוף ההודי נגרג'ונה מהמאה השנייה לספירה ייסד את אסכולת המדיאמיקה)דרך האמצע (של בודהיזם המהאיאנה, אשר השפיעה רבות על הבודהיזם הסיני, הקוריאני והיפני)צ'אן או זן, (כמו גם על הבודהיזם הטיבטי .נגרג'ונה נחשב עד היום על ידי סופרים בודהיסטים רבים כפילוסוף חשוב מאוד, שלטענתם הוכיח באופן סופי את חוסר התוחלת של האמצעים הקוגניטיביים האנושיים הרגילים .כתביו כוללים סדרה של טיעונים המתיימרים להראות את חוסר ההיגיון של הלוגיקה, את האבסורד של התבונה .הוא רואה בכך את הדרך לבטא ולהצדיק את הדוקטרינה הבודהיסטית של "ריקנות) "שוניאטה .(טיעונים אלה תוקפים כמה מהעקרונות והטכניקות הבסיסיות של החשיבה, כגון חוקי המחשבה)זהות, אי-סתירה והאמצע המודר(המשגה וניבוי, ההנחות הנפוצות שלנו לגבי העצמי, ישויות ומהויות, כמו גם את האמונות שלנו בתנועה ובסיבתיות.

המאמר הנוכחי מדגים את התחכום הרב הכרוך בטיעוניו של נגרג'ונה .הוא משתמש בסטנדרטים כפולים, מיישם או מתעלם מחוקי המחשבה ונורמות אחרות כמיטב יכולתו למטרותיו; הוא מתמרן את קוראיו, על ידי מתן צורה הגיונית לכאורה)כמו הדילמה (לשיח שלו, בעוד שלמעשה הוא עוסק ב"לא-רצוי "או פונה להנחות מפוקפקות; הוא משחק עם מילים, מסתמך על טרמינולוגיה לא ברורה, דו-משמעויות מטעות וקיבועים לא הוגנים של משמעות; והוא "גונב מושגים, "ומשתמש בהם כדי להכחיש את התפיסות עליהן הם מבוססים .למרות שמדובר בביקורת על הפרשנות הפילוסופית של מאדהיאמיקה והגנה על "ריקנות, "אי-לוגיקה בודהיסטית אינה נועדה להניא את הקוראים מהבודהיזם להיפך, מטרתה היא לשפר את המודעות האישית לתהליכים קוגניטיביים ממשיים, וכך לשפר את המדיטציה .זוהי גם מדריך מצוין לאפיסטמולוגיה פנומנולוגית.

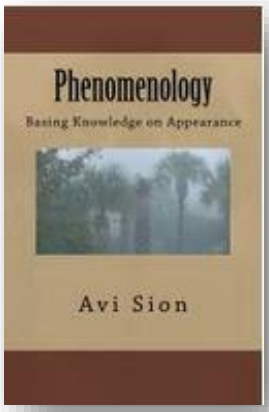

פנומנולוגיה היא חקר המראה כשלעצמו .זהו ענף של אונטולוגיה ואפיסטמולוגיה כאחד, שכן הופעה היא ידיעה .ב"מראה "מתייחסים לכל קיום "הפוגע בתודעה, כל דבר שמוכר, ללא קשר לשיפוט כלשהו האם הוא "אמיתי, או "אשליה ."הערכת מראה מסוים כמציאות או כאשליה היא תהליך מורכב הכולל עקרונות ופעילויות לוגיות אינדוקטיביות ודדוקטיביות .דעה צריכה לזכות במעמד של ידע קפדני.

ידע מתפתח ממראית עין, שיכולה להיות) :א (אובייקטים של תפיסה, כלומר תופעות קונקרטיות בתחומים הפיזיים או המנטליים) ;ב (אובייקטים של אינטואיציה, כלומר העצמי הסובייקטיבי של האדם, קוגניציות, רצונות והערכות .)קונקרטיים לא-פנומנליים ;(ו/או)ג (אובייקטים של תפיסה, כלומר מופשטים פשוטים או מורכבים של הופעות קודמות הפשטה מסתמכת על תפיסות של זהות ושוני בין הופעות)כולל הופעות מקובלות או מוקרנות, ושלילה מוקרנת של הופעות .(קוהרנטיות בידע)תפיסתי, אינטואיטיבי ומושגתי (נשמרת על ידי תפיסות של תאימות או אי-התאמה .מילים

מקלות על בניית הידע המושגי שלנו, הודות לאינטנציאליות שלהן. המושגים המופשטים שרוב המילים מתכוונות אליהם הם מאפיינים או התנהגויות משותפים של פרטים)חוויות חומריות, נפשיות או סובייקטיביות קונקרטיות. (בהינתן שכל דבר בעולם ניתן לצמצום לגלים', אוניברסלים 'יהיו שוויון או פרופורציות במידות התכונות, התנועות והקשרים ההדדיים של גלים מסוימים. תיאוריה כזו של אוניברסלים תבהיר תחושה וזיכרון.

בניסיון לשחזר את התפתחות הידע המושגי מהניסיון, אנו עשויים להתייחס לעקרונות ארגון עיקריים מסוימים. חשוב גם לעקוב אחר סדר הדברים בהתפתחות כזו, תוך קישור בין מושגים ספציפיים לחוויות ספציפיות. על ידי הצעת רצף אירועים מדויק, אנו נמנעים מכשלים לוגיים מסוימים ומתקשים לנסות ולענות על שאלות מכריעות מסוימות ביתר פירוט. נושאים רבים נוספים נדונים בקובץ המאמרים הנוכחי, כולל עצמיות, אדוקציה וסוגיות לוגיות אחרות, מעמדם של מושגים מתמטיים ותיאולוגיה.

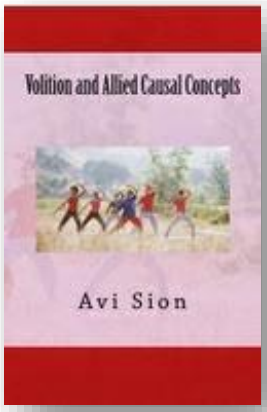

רצון ומושגים סיבתיים נלווים "הוא יצירה באטיולוגיה"

ובמטהפסיכולוגיה. אטיולוגיה היא ענף בפילוסופיה ובלוגיקה המוקדש לחקר הסיבתיות)יחס סיבה-תוצאה (על כל צורותיה; ומטהפסיכולוגיה היא חקר המושגים הבסיסיים המשותפים לכל השיח הפסיכולוגי, שרובם סיבתיים. יש להבחין בין רצון חופשי)או רצון חופשי (לבין סיבתיות וספונטניות טבעית. הקטגוריות האחרונות, כלומר סיבתיות דטרמיניסטית ושלילתה, טופלו בעבודה נפרדת", ההיגיון של הסיבתיות. "ניתן לאפיין רצון כסיבתיות אישית, קשר בין סוכן)העצמי או הנשמה (לבין מעשיו)מעשי רצון. (בניגוד לסיבתיות, קשר זה אינו ניתן להגדרה מלאה באמצעות טענות מותנות)אם-אז(.

למרות שאנו יכולים לומר שהסוכן הוא תנאי בלתי נמנע לפעולותיו, איננו יכולים לומר שהסוכן נובע באופן בלתי נמנע)בכל הנסיבות או בנסיבות ספציפיות (ממעשיו. נראה כי גם פעולת רצון וגם שלילתה נותרות אפשריות לנשמה בכל קבוצה נתונה של נסיבות. זה מגדיר את חופש הרצון, ומרמז על אחריותו של הסוכן לפעולותיו. התבוננות פנימית מספקת ידע על פעולות רצון ספציפיות.

קיומו של רצון חופשי מרמז על הבחנה בין סיבתיות הכרחית)דטרמיניזם שאינו תלוי ברצון (לבין סיבתיות אינרציאלית)דטרמיניזם, למעט כאשר רצון מנוגד כלשהו מפריע. (פעולת רצון מתרחשת במישור רוחני. עשויות להיות לה השלכות טבעיות)מנטליות או פיזיות; (אלו שבאות אחריה באופן בלתי נמנע עשויות להיחשב כרצוניות ישירות, בעוד שאלו המשתנות בהתאם לנסיבות חייבות להיחשב כרצון עקיף. רצון מניחה מראש מידה מסוימת של מודעות. מה שנקרא פעולות רצון לא רצוניות כרוכות במינימום של תשומת לב, בעוד שפעולות מודעות הן מודעות לחלוטין. אפילו גחמה, טהורה כרוכה בכוונה. יתר על כן, רוב הרצונות כרוכות בהערכה, סוג כלשהו של השלכה של מטרות, דיון על אמצעים בחירה והחלטה. כדי לשפוט אחריות, נדרשות הבחנות שונות, כמו זו בין תוצאות מכוונות, מקריות ומקריות.

פעולה רצונית יכולה להיות מושפעת דרך התנאים וההגבלות של העולם הסובב את הסוכן שלה, אך גם באופן אינטימי, יותר דרך השפעתם של היבטים קונקרטיים או מופשטים של אותו עולם שהסובייקט הכיר. המושג הסיבתי של השפעה והשלכותיו על קוגניציה)של מידע פנימי או חיצוני, כולל רגשות, (הן קריטיות למדידת המאמץ הכרוך ברצון. השפעות הופכות את הרצון לקלה או קשה יותר, אך אינן מגבילות את החופש המהותי שלו. כל המושגים הסיבתיים המשמשים בהסבר פסיכולוגי - רגשות, תיאבון, אינסטינקטים, הרגלים, אובססיות, כפייתיות, דחפים ודחפים - ניתנים להבהרה

הודות לממצא חשוב זה .לפיכך ,ניתן להכיר בחלק ניכר מההתנהגות האנושית)והבעלי החיים (כרצונית והן ככזו המושפעת באופן מגוון.

רצון ומושגים סיבתיים נלווים "הוא יצירה שאפתנית ,שמטרתה לפתור סוף סוף סוגיות פילוסופיות ולוגיות שתמיד מעכבות את ההתקדמות בפסיכולוגיה .היא מבהירה את מבנה הנפש ותפקודה ,ומקלה על מאמצים היגייניים ותרפויטיים הקשר בין רצון לחוקים פיזיקליים נדון ,כמו גם מקומו של הרצון בביולוגיה .מושגים המשמשים בביולוגיה ,בדומה לזו של תכלית ,מנותחים גם הם .כמו כן ,מטופלות סוגיות תיאולוגיות ,כמו גם כמה נושאים באתיקה ובמשפט.

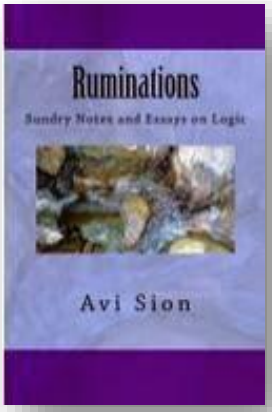

הרהורים "הוא אוסף של הערות ומסות שונות על לוגיקה .אלה" משלימים ומעשירים את כתביו הקודמים של המחבר ,תוך ניתוח או סקירה מעמיקים יותר של נושאים מסוימים.
בין הנושאים הרבים המכוסים :חשיבותם של חוקי המחשבה ,וכיצד הם מיושמים באמצעות לוגיקת הפרדוקס ;פרטים על לוגיקה פורמלית ,כולל תובנות חדשות וחשובות על קינון ,מיזוג ופיצול של טענות היפותטיות ;פרטים על לוגיקה סיבתית ,כולל הנמקה אנלוגית מסיבה לסיבה ;ניתוח פנומנולוגי חדשני של השלילה.
בנוסף ,כרך זה משמש לפרסום מספר הערות ומאמרים שפורסמו בעבר רק כולל היסטוריה של הלוגיקה ,www.TheLogician.net באתר האינטרנט היהודית וניתוח של הלוגיקה האסלאמית.

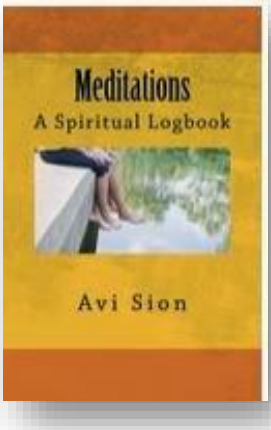

מדיטציות .מדיטציה היא תרגיל התנדבותי שמטרתו להגביר את המודעות ,הנמשך לאורך זמן .המטרה העיקרית של המדיטציות הנוכחיות היא לעורר השראה ולסייע לקוראים לתרגל מדיטציה מסוג כלשהו ,ובפרט מדיטציית ישיבה .'זה כולל תרגולים כגון :התבוננות במנגנוני החשיבה של' האדם ,הפסקת מחשבה מיותרת ,שכחת דברים על עצמו ועל חייו שאינם רלוונטיים למאמץ הנוכחי של המדיטציה ,התמודדות עם הסחות דעת ,מודעות לנשימה של האדם ,היות כאן ועכשיו.
לאחר תרגול כזה במשך זמן מה ,אדם מבין את ערכה של מדיטציה ,והמחויבות שלו אליה גוברת .הצורך בשיפור התנהגותי הופך ברור יותר ויותר ,ומוצא שקל וטבעי להכניס יותר משמעת לחייו.

ניתנות המלצות שונות בהקשר זה .לפני הדרכה מעשית זו ,על מנת להכין את הקורא לכך ,הספר סוקר את התורות התיאורטיות הקשורות למדיטציה במסורות העיקריות של האנושות .המטרות הסופיות של המדיטציה ,השיטות או הטכניקות השונות המשמשות להשגתן ,התוצאות החווייתיות של המדיטציה והפרשנויות הניתנות להן ,הם נושאים הנדונים כאן.

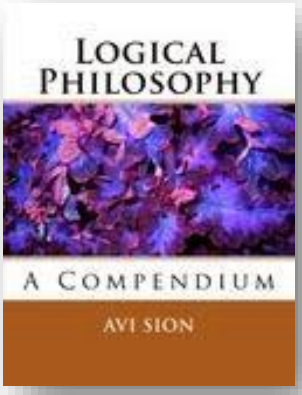

פילוסופיה לוגית הוא אוסף של חמש יצירות שפורסמו בשנים 2002-2006, (*רצון ומושגים סיבתיים קשורים*, 2003) דהיינו: *פנומנולוגיה* (2004), (ואי -*לוגיקה בודהיסטית*, 2005) *הרהורים* (2006), *מדיטציות* (2002). כלומר שיח פילוסופי המאופיין בהסתמכות איתנה על לוגיקה אינדוקטיבית ודדוקטיבית כדי לפתור סוגיות אפיסטמולוגיות ואונטולוגיות.

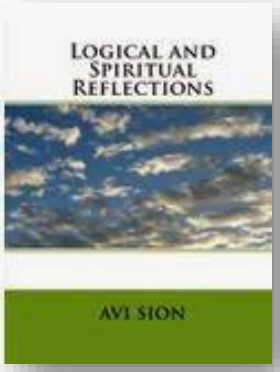

הרהורים לוגיים ורוחניים "הוא אוסף של שש יצירות**"** פילוסופיות קצרות יותר, ביניהן: *בעיות האינדוקציה "מאת יום"*; *ביקורת "קצרה על חוסר ההיגיון של קאנט"*; *"להגנת חוקי המחשבה של אריסטו"*; *"עוד הרהורים"*; *"יהדות הזן"*; *"לא לסדום"*.
מבין יצירות אלה, הקבוצה הראשונה מתוך שלוש מהווה את ההרהורים הלוגיים, והקבוצה השנייה מהווה את ההרהורים הרוחניים.

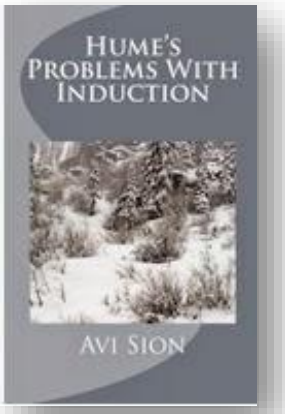

בעיותיו של יום עם האינדוקציה " ,שמטרתו לתאר**"** ולהפריך כמה מהספקות וההתנגדויות העיקריים שהעלה דיוויד יום בנוגע להיגיון אינדוקטיבי. הספר מחליף את מה שנקרא בעיית האינדוקציה בעיקרון של אינדוקציה. הספקנות הידועה לשמצה של דיוויד יום התבססה על טעויות תצפית והיגיון, בנוגע לאינדוקציה, סיבתיות, הכרח, העצמי - והרצון החופשי. אלה מודגשים כאן ומנותחים באופן ביקורתי בפירוט ומוצעות תיאוריות מדויקות והגיוניות יותר. העבודה הנוכחית כוללת גם הפרכות של הפרדוקסים לכאורה של האינדוקציה של המפל וגודמן.

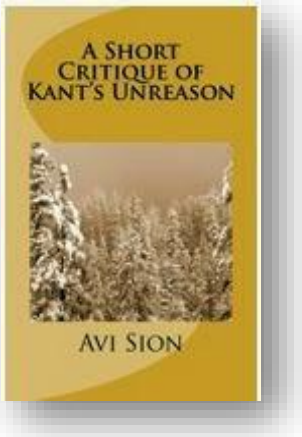

ביקורת קצרה על חוסר ההיגיון של קאנט ,שהיא ניתוח ביקורתי קצר של כמה מהרעיונות והתזות האפיסטמולוגיות והאונטולוגיות הבולטות ב"ביקורת התבונה הטהורה "המפורסמת של עמנואל קאנט .היא מראה שקאנט לא היה במצב לבקר את התבונה ,משום שלא הבין כראוי את פעולתה וגם לא היו לו הכלים הלוגיים הדרושים למשימה .המציאות הטרנסצנדנטלית של קאנט ,הדיכוטומיה האנליטית-סינתטית שלו ,השקפותיו על חוויה ויצירת מושגים ,ועל צורות הרגישות)מרחב וזמן (וההבנה)שתים עשרה הקטגוריות שלו ,(כולם נתונים כאן להערכה לוגית קפדנית ונמצאים פגומים מאוד - ובמקומה מוצעות תיאוריות קוהרנטיות יותר.

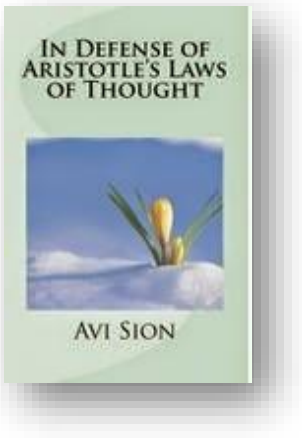

להגנת חוקי המחשבה של אריסטו " ,הספר עוסק" מנקודת מבט פנומנולוגית ,בהתנגדויות ותפיסות מוטעות רבות ,מודרניות ובודהיסטיות ,בנוגע לעקרונות הבסיסיים של הלוגיקה האריסטוטלית .נראה כי אנשים רבים תוקפים את חוקי המחשבה של אריסטו כיום ,חלקם מהמערב וחלקם מהמזרח .חשוב לבחון ולהפריך רעיונות כאלה ככל שהם עולים.

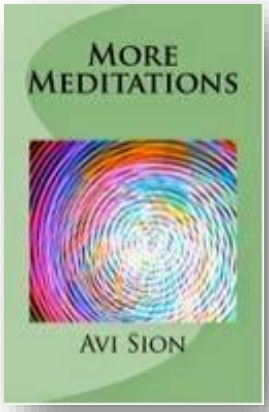

עוד מדיטציות " ,ספר המשך ליצירתו הקודמת של המחבר"
מדיטציות ."הספר מציע שיטות מעשיות נוספות ותובנות תיאורטיות הקשורות"
למדיטציה ובודהיזם .כמו כן ,הוא דן בנושאים מסוימים שלעתים קרובות
,מוגזמים הקשורים לבודהיזם - בעיקר ,היסטוריות ,עבודת אלילים ,משיחיות
.ייבוא למערב

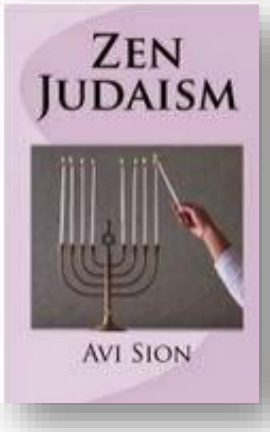

יהדות הזן ,שהיא הרהור גלוי על המתחים בין תבונה לאמונה בהקשר
הידע של ימינו ,ועל הצורך להחדיר מדיטציה דמוית זן ליהדות .עבודה זו עוסקת
.גם בכמה סוגיות באתיקה ובתיאודיציה

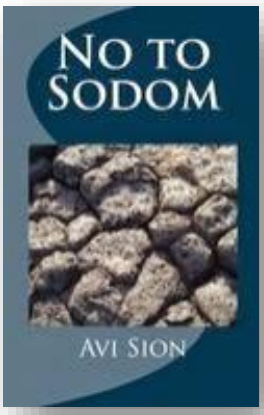

"לא לסדום", שהוא מאמר נגד הומוסקסואליות, המשתמש בטיעונים ביולוגיים, פסיכולוגיים, רוחניים, אתיים ופוליטיים.

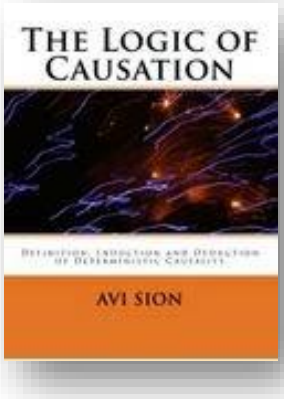

"הלוגיקה של סיבתיות: הגדרה, אינדוקציה ודדוקציה של סיבתיות דטרמיניסטית" הוא חיבור על לוגיקה פורמלית ואטיולוגיה. זהו מחקר מקורי ורחב היקף של הגדרת הסיבתיות (סיבתיות דטרמיניסטית) על כל צורותיה, ושל הדדוקציה והאינדוקציה של צורות כאלה. העבודה בוצעה בשלושה שלבים במשך תריסר שנים (1998-2010), (כאשר כל שלב הציג שיטות מתוחכמות יותר מקודמו כדי לפתור בעיות עיקריות. מחקר זה נועד להיות חלק מעבודה רחבה יותר על לוגיקה סיבתית, אשר עוסקת בנוסף ברצון וביחסי סיבה-תוצאה נלווים (2004).

הלוגיקה של הסיבתיות "עוסקת בפרטים הטכניים העיקריים הקשורים לחשיבה על סיבתיות. לאחר שטופלו בכל המאפיינים הדדוקטיביים של סיבתיות על כל צורותיה, והשגנו הבנה כיצד היא נגרמת, נוכל לדון בצורה מושכלת יותר במעמדה האפיסטמולוגי והאונטולוגי. בהקשר זה, תיאוריות סיבתיות קודמות נסקרות ומוערכות (אם כי חלק מהנושאים המעורבים כאן ניתנים לטיפול מלא רק בפרספקטיבה רחבה יותר, תוך התחשבות ברצון ובהיבטים אחרים של סיבתיות כפי שנעשה ב"רצון ומושגים סיבתיים קשורים").

שלב א': מאקרואנליזה. החל מפרדיגמת הסיבתיות, צורתה הברורה והחזקה ביותר, אנו יכולים, באמצעות הפשטה של מרכיביה המגדירים, להבחין בין ארבעה סוגים של סיבתיות, או קביעות גנריות, דהיינו: סיבתיות מלאה, חלקית, הכרחית ומותנית. כאשר סוגים אלה ושלילותיהם משולבים יחד בכל דרך, ונבדקים לעקביות, נמצא שרק ארבעה סוגים של סיבתיות, או קביעות ספציפיות, נותרים ניתנים להעלות על הדעת. מושג הסיבתיות, אם כן, מוליד מספר צורות טענה חיוביות ושליליות, שניתן ללמוד אותן בפירוט בקלות יחסית משום שהן תרכובות של טענות מחוברות ומותנות שתכונותיהן כבר ידועות היטב ללוגיקאים.

היחסים הלוגיים (הניגודים (בין הקביעות השונות) ושלילותיהן (נחקרים, כמו גם השלכותיהם (אדוקציות). לאחר מכן האינטראקציות ביניהם (בהנמקה סילוגיסטית (מטופלות בצורה הקפדנית ביותר. השאלה העיקרית שאנו מנסים לענות עליה כאן היא: האם (או מתי) (הסיבה של סיבה של משהו היא בעצמה סיבה של אותו דבר, ואם כן באיזו מידה? הדמויות

והמצבים של הסילוגיזם הסיבתי החיובי מפורטים באופן ממצה ;והטיעונים הנובעים מכך מאומתים או מבוטלים ,לפי העניין .בהקשר זה ,מוצגת שיטת הערכה כללית ובטוחה הנקראת 'אנליזה מטריאלית')'מקרואנליזה .(מכיוון ששיטה ראשונית)זו מסורבלת ,היא משמשת מעט ככל האפשר - המקרים הנותרים מוערכים באמצעות רדוקציה.

מיקרואנליזה .לאור הקשיים השונים שנתקלו בשלב הראשון ,והעובדה שכמה סוגיות נותרו ללא פתרון בו :II שלב פותחה בשלב השני שיטה מדויקת יותר ,המסוגלת לענות באופן שיטתי על רוב השאלות העומדות בפני עצמן .ניתוח מטריצות משופר זה)מיקרואנליזה (מבוסס על ניבוי טבלאי של כל הצירופים והתמורות הניתנים להעלות על הדעת מבחינה לוגית של צירופים בין שני פריטים או יותר לבין השליליות שלהם)מטריצות גדולות .(כל צירוף אפשרי כזה נקרא 'מודוס 'ומקבל מספר קבוע במסגרת הרלוונטית)עבור 2 ,3 פריטים או יותר .(זה מאפשר לנו לזהות כל צורת טענה נפרדת)סיבתית או אחרת ,חיובית או שלילית (עם מספר מודוסים חלופיים.

טכניקה זו מקלה מאוד על כל עבודה עם צורות סיבתיות וצורות קשורות ,ומאפשרת לנו לבחון באופן שיטתי את ההפחתות ,הניגודים והשילובים הסילוגיסטיים שלהן .למעשה ,היא מהווה גישה רדיקלית ביותר לא רק לטענות סיבתיות ונגזרותיהן ,אלא אולי חשוב מכך ,לטענות התנאי המרכיבות אותן .יתר על כן ,היא אינה מוגבלת להתניה לוגית ולסיבתיות ,אלא ישימה באותה מידה על אופני מודאליות אחרים ,כולל התניה וסיבתיות הרחבה ,טבעית ,זמנית ומרחבית .מהתוצאות שהתקבלו ,אנו מסוגלים ליישב בוודאות פורמלית את רוב הסוגיות השנויות במחלוקת מבחינה היסטורית הקשורות לסיבתיות.

שלב ג :'ניתוח בעזרת תוכנה .הגישה בשלב השני הייתה "ידנית "מאוד וגוזלת זמן ;השלב השלישי נועד "למכן "חלק ניכר מהעבודה הכרוכה בכך באמצעות גיליונות אלקטרוניים)בתחילה .(זה מגביר את אמינות החישובים)אם כי למעשה לא נמצאו שגיאות (- אך גם מאפשר היקף רחב יותר .ואכן ,כעת אנו מסוגלים לייצר מטריצה גדולה גדולה יותר ,בת 4 פריטים ,ועל בסיסה למצוא את המודוסים של צורות סיבתיות וצורות אחרות הדרושות לחקירת סילוגיזם בן 4 פריטים .כמו כן ,כעת ניתן לפרש כל מודוס בדיוק רב יותר וניתן להגדיר ולטפל בסיבתיות בצורה מדויקת יותר.

בשלב האחרון הזה ,המחקר הגיע לסיומו המוצלח !שאיפתו העיקרית ,להשיג רשימה מלאה ואמינה של כל הסילוגיזמים הסיבתיים בני 3 ו-4 פריטים ,מתממשת באמת .מטרה זו הפכה לאפשרית מבחינה טכנית ,למרות המגבלות בתוכנה ובחומרה של המחשב ,על ידי חיתוך הבעיות לחלקים קטנים יותר .עבור כל מצב רוח של הסילוגיזם ,ניתן היה לסרוק ,אחר מסקנות "מכנית) "באמצעות גיליונות אלקטרוניים ,(ולבחון את כל צורות המסקנות הסיבתיות והמניעתיות .עד כה ניתן היה לבצע עבודה זו רק "ידנית ,"ולכן לא באופן ממצה ובוודאות .נדרשו למעלה מ-72,000 עמודי גיליונות אלקטרוניים כדי לייצר את המסקנות הרצויות.

זוהי פריצת דרך היסטורית עבור לוגיקה סיבתית ולוגיקה בכלל .כמובן ,לא כל הבעיות האפשריות נפתרו .עדיין יש צורך בעבודה ,בעיקר בכל הנוגע לסילוגיזם סיבתי בן 5 פריטים .אבל מה שהושג פותר את הבעיה המרכזית .השיטה לפתרון כל הבעיות התלויות ונמצאה כעת והוכחה .המכשול היחיד לפתרון רובן הוא כמות העבודה הנדרשת כדי לייצר את הטבלאות הנותרות)הפחות חשובות .(באשר לסילוגיזם בן 5 פריטים ,נדרשים גם משאבי מחשב גדולים יותר.

לוגיקה א פורטיורי :חידושים ,היסטוריה" ,והערכות "

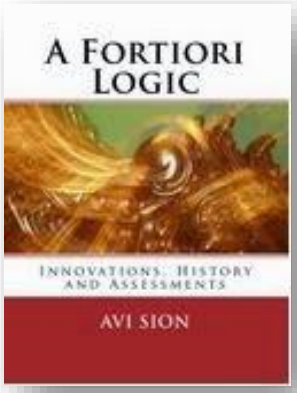

הוא מחקר רחב היקף ומעמיק של הנמקה א פורטיורי, הכולל תובנות תיאורטיות חדשות רבות בנוגע לטיעון כזה, היסטוריה של השימוש בו ודיון בו מהעת העתיקה ועד ימינו, וניתוחים ביקורתיים של הניסיונות העיקריים להבהרתו. מטרתו אינה פחות מאשר להניח את היסודות לענף חדש של הלוגיקה ולפתח אותו במידה רבה; ובכך להפריך אחת ולתמיד את הרעיונות השגויים הרבים המפוזרים בנוגע לטבעו של הנמקה א פורטיורי.

העבודה מחולקת לשלושה חלקים. החלק הראשון", פורמליות, "מציג את התיאוריה המקורית ברובה של המחבר לגבי טיעון "פורטיורי, "על כל צורותיו וגיוונו. ארבעת)או שמונה (מצבי הרוח העיקריים שלו מנותחים בפירוט רב ומאומתים באופן פורמלי, ומצבים משניים נגזרים מהם. טיעון קרשנדו נבדל מטיעון "פורטיורי "גרידא, והוא מנותח ומאומת באופן דומה. צורות טיעון אלו נבדלות בבירור מצורות הטיעון הפרו-רטה והאנלוגיות. יתר על כן, אנו בוחנים את המגוון הרחב של טיעון "פורטיורי; "את האפשרויות לכמת אותו; את יחסי הגומלין הפורמליים בין מצבי הרוח השונים שלו; ואת הקשר שלהם לחשיבה סילוגיסטית ואנלוגית. למרות שטיעון "פורטיורי "מוצג כדדוקטיבי, צורות אינדוקטיביות שלו מוכרות ומוסברות. למרות שטיעון "פורטיורי "הוא במהותו אונטיק באופיו, באופן ספציפי יותר מוכרות גרסאות לוגיות-אפיסטמיות ואתיות-משפטיות שלו.

החלק השני של העבודה, היסטוריה עתיקה וימי ביניים, בוחן את השימוש והדיון בטיעון "כחומר "ביוון וברומא, בתלמוד "בקרב רבנים פוסט-תלמודיים, ובמקורות נוצריים, מוסלמים, סיניים והודיים. גישתו של אריסטו לטיעון "כחומר, מתוארת ומוערכת. ישנו ניתוח מעמיק של טיעון "קל וחומר "המשנה, והערכה מחודשת של עקרון "הדיו "הקשור אליו כמו גם של גישתה המאוחרת יותר של הגמרא בנושאים אלה. תרומתו החשובה, מאוחרת בהרבה, של משה חיים לוצאטו זוכה להכרה ראויה. נערכות רשימות של השימוש בטיעון "כחומר "בתנ"ך היהודי, במשנה, ביצירותיהם של אפלטון ואריסטו, בתנ"ך הנוצרי ובקוראן; ומזוהים הלכי הרוח הספציפיים בהם נעשה שימוש. יתר על כן, ישנו מחקר פיילוט של השימוש בטיעון "כחומר "בגמרא, תוך התייחסות למהדורה החלקית של רודקינסון של התלמוד הבבלי, הקובע הנחיות מתודולוגיות מפורטות למחקר מקיף יותר. ישנו גם לימוד חדש ומפורט של לוגיקה באופן כללי בתורה.

החלק השלישי של העבודה הנוכחית, סופרים מודרניים ועכשוויים, מתאר ומעריך את עבודתם של רבים)כשלושים(תורמים אחרונים ללוגיקה קל וחומר, כמו גם את המאמרים בנושא בלקסיקונים מסוימים. כאן, אנו מגלים שבעוד שכמה מחברים במאה האחרונה בערך תרמו תרומות משמעותיות לתחום, רובם הצליחו להחמיא לכיוון בדרכים שונות. עבודתו של כל מחבר, בין אם מפורסם ובין אם לא ידוע, נבחנת בפירוט בפרק ייעודי, או לפחות בקטע; ורעיונותיו בנושא נשקלים בקפידה. מגוון התיאוריות שהוצעו מרשים, ומעיד על מורכבותו וחמקמקותו של הנושא, ועל הצורך הדחוף במחקר ביקורתי ואינטגרטיבי הנוכחי. אך יהיה אשר יהיה ערכה הפנימי של כל עבודה, יש להבין שגם טעויות וחסרים מעניינים משום שהם מלמדים אותנו כיצד לא להמשיך.

ספר זה מכיל גם, בנספח אחרון, כמה תרומות חשובות ללוגיקה הכללית, כולל ניתוחים חדשים של סימבוליזציה ואקסיומיזציה, חשיבות קיומית, הטטרלמה, פרדוקס השקרן ופרדוקס ראסל.

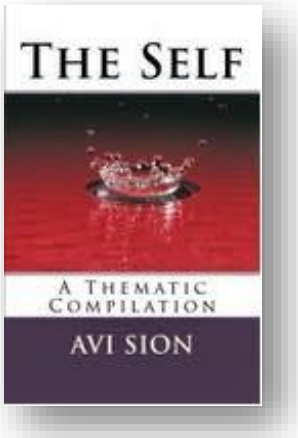

"העצמי" הוא חקירה של מושגי העצמי, הנשמה, האדם, האגו, התודעה, הנפש והנפש - החל מפנומנולוגיה, לוגיקה, אפיסטמולוגיה אונטולוגיה, פסיכולוגיה, רוחניות, מדיטציה, אתיקה ומטאפיזיקה. ספר זה הוא "אוסף נושאי "שנלקח מעבודות קודמות של המחבר על פני תקופה של שמונה עשרה שנים.

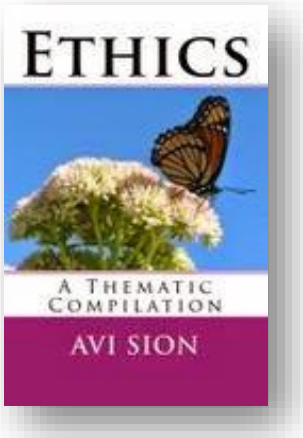

אֶתִיקָה . הוא אוסף של מחשבות על השיטה, הצורה והתוכן של האתיקה ספר זה הוא 'אוסף נושאי 'שנלקח מעבודות קודמות של המחבר, על פני תקופה של שלוש עשרה שנים.

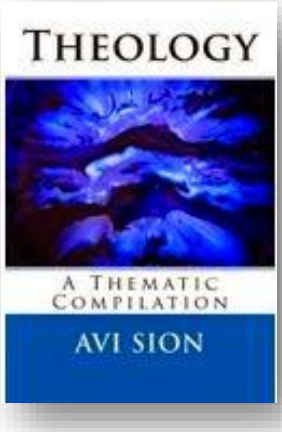

תֵאוֹלוֹגְיָה עוסק באלוהים ובבריאה ,או אולי ליתר דיוק ,בתפיסות שלנו לגביהם ,כיצד הם נוצרים ומוצדקים במידה מסוימת ,אם כי מודגש כי לא ניתן להוכיח אותם ולא להפריך אותם .ספר זה הוא אוסף נושאי שנלקח מעבודות קודמות של המחבר על פני תקופה של שלוש עשרה שנים (1995-2009). הוא הורחב בשנת 2014)עם חיבור ישן ,(ושוב בשנת 2022)עם חיבור חדש).

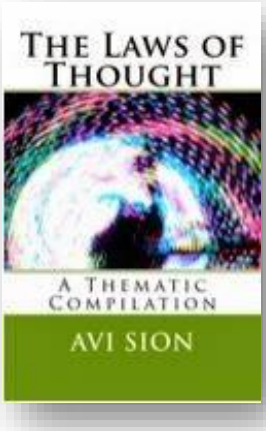

חוקי המחשבה הוא חקירה של היסודות הדדוקטיביים והאינדוקטיביים של החשיבה הרציונלית .המחבר כאן מבהיר ומגן על שלושת חוקי המחשבה של אריסטו ,הנקראים חוקי הזהות ,אי-הסתירה והדרת האמצע - ומציג שניים נוספים ,המשתמעים מהם וחיוניים להם :החוק הרביעי של המחשבה ,הנקרא עקרון האינדוקציה ,והחוק החמישי של המחשבה ,הנקרא עקרון הדדוקציה .ספר זה הוא אוסף נושאי שנלקח שנים עשרים ושלוש מעבודות קודמות של המחבר על פני תקופה של.

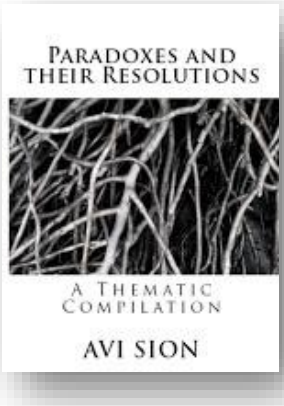

פרדוקסים ופתרונותיהם .אוסף נושאי "זה כולל הצגתם ופתרונות של פרדוקסים רבים)אם כי לא כולם (עתיקים ומודרניים ,ביניהם פרדוקס פרוטגורס- אואתלוס, פרדוקס השקרן ופרדוקס הסוריטים ,פרדוקס ראסל ונגזרותיו ,פרדוקס ברבר ופרדוקס קטלוג המאסטר ,פרדוקס גרלינג פרדוקס האישור של המפל ופרדוקס הניבוי של גודמן .כרך זה מציג ומגיב גם על חלק מהשיח האנטינומי המצוי בכמה טקסטים בודהיסטיים)כלומר בנגרג'ונה ובסוטרת היהלום(.

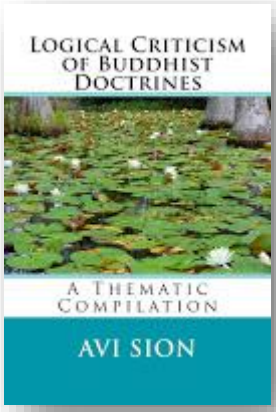

ביקורת לוגית על דוקטרינות בודהיסטיות .אוסף נושאי זה כולל פרשנויות וביקורות אמפיריות ולוגיות על דוקטרינות בודהיסטיות רבות)אם כי לא כולן ,(כגון ארעיות ,תלות הדדית ,ריקנות הכחשת העצמי או הנשמה .הוא כולל את המאמר האחרון של המחבר ,בנוגע לדוקטרינת חמשת הסקנדה.

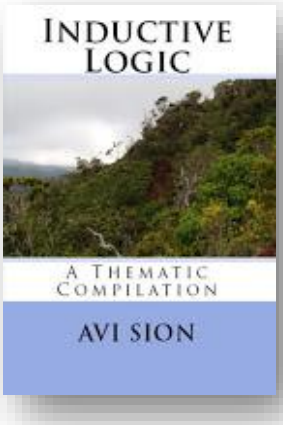

לוגיקה אינדוקטיבית הוא 'אוסף נושאי 'מאת אבי שיאון .הוא אוסף בכרך אחד רבים)אם כי לא את כולם (מהמאמרים שכתב בנושא זה במשך כ-23 שנים ,אשר כולם מדגימים את האפשרות ותנאי התוקף של ידע אנושי ,את התועלת והאמינות של אמצעים קוגניטיביים אנושיים כאשר משתמשים בהם כראוי ,בניגוד להנחות הספקניות האופנתיות כיום .כרך זה כולל מאמרים על חוקי המחשבה ,אמינות ,אופן הלוגיקה ,הקשר ,אדוקציה ,יצירת תיאוריה ובחירתה ,אינדוקציה של טענות ממשיות ומודאליות אינדוקציה פקטוריאלית)בחירת גורמים ותיקון נוסחאות ,(הגישה הפנומנולוגית ,ניסיון ,המשגה ,הכללה ופרטיקול ,סיבתיות וקביעותיה ,רצון חופשי והשפעותיה ,שלילה וחשיבות קיומית .מאמר חדש ,הלוגיקה של האנלוגיה ,נוסף בשנת 2022.

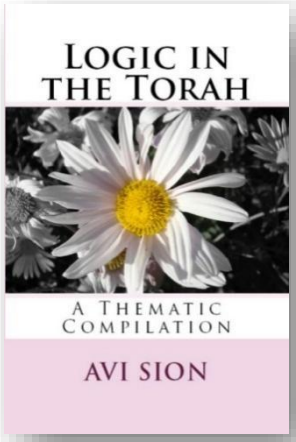

היגיון בתורה הוא 'אוסף נושאי .'הוא אוסף בכרך אחד מאמרים "שכתב בנושא זה בספרים "לוגיקה יהודית) "1995 (ו"לוגיקה חזקה יותר בהם מזוהים ומנתחים עקבות של לוגיקה בתורה ובמסמכים דתיים ,(2013) קשורים)הנח ,'התנ"ך הנוצרי ,הקוראן והחדית'ים(.

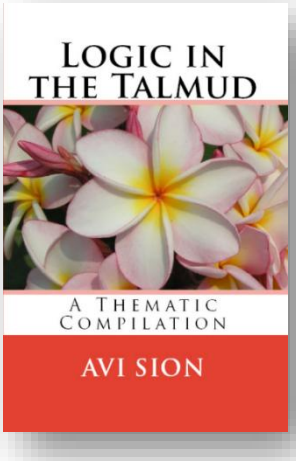

היגיון בתלמוד הוא 'אוסף נושאי 'מאת אבי שיאון .הוא אוסף בכרך אחד מאמרים שכתב בנושא זה בספרים לוגיקה יהודית)1995 (ולוגיקה מכבידה)2013 ,(בהם מזוהים ומנתחים עקבות של לוגיקה בתלמוד)המשנה והגמרא .(חיבור חדש" ,הלוגיקה של האנלוגיה ,"נוסף בשנת 2022 .בעוד שספר זה אינו מהווה מחקר ממצה של הלוגיקה בתלמוד ,הוא מחקר פורץ דרך ומקיף.

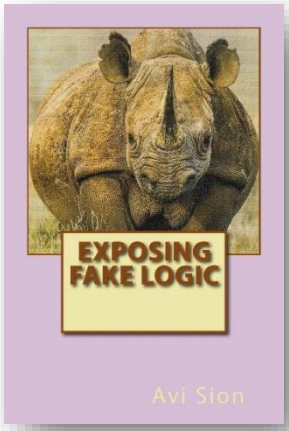

חשיפת לוגיקה מזויפת "הוא אוסף מאמרים שנכתבו לאחר"
פרסום ספרו "לוגיקה א-פורטיורי ,"בהם הוא מגיב באופן ביקורתי לעבודות נגזרות של מחברים אחרים הטוענים שהם יודעים טוב יותר .זה יותר מסתם פולמוס ;אלא מאפשר הבהרות נוספות של לוגיקה א-פורטיורי ושל לוגיקה כללית.

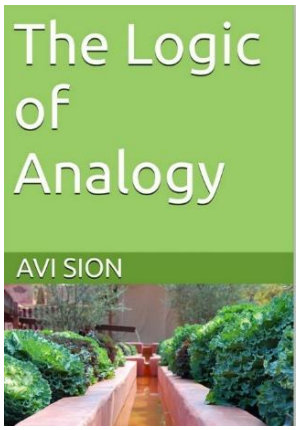

ההיגיון של האנלוגיה הוא מחקר על הצורות הלוגיות
התקפות של טיעונים אנלוגיים איכותיים וכמותיים ,והכללים הנוגעים להן. הוא בוחן טיעונים סותרים בעלי תקפות שווה ,טיעונים מבוססי סטטיסטיקה ותועלתם במדע ,טיעונים מתקדימים המשמשים בחקיקה או ביישום חוק ,ובוחן את ההכללה במונחים אנלוגיים .לצורך המחשה כלול פרק גדול על השימוש התלמודי בהנמקה אנלוגית.

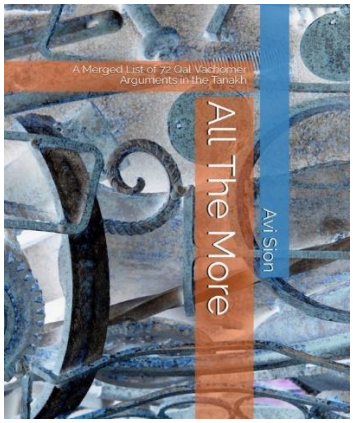

עוד יותר, כולל רשימה מאוחדת של 72 טענות קל וחומר בתנ"ך כלומר קל וחומר של טענות בתנ"ך .רשימה זו מאגדת רשימות שהוצעו בספרות רבנית קודמת ובמחקרים עדכניים יותר של המחבר.

מחקר הספרות עבורו נערך בעיקר על ידי רבי יעקב גבאי ,שבחן חיבורים בעברית של חמישה רבנים שהציעו רשימות ,דהיינו :רבי שמואל יפה אשכנזי)יפה טאר ,1597 ,(רבי צבי הירש קצנלנבוגן)נתיבות עולם ,1822 ,(רבי זאב וולף איינהורן)מדרש תנאים ,1839 ,(רבי מתתיהו סטראשון)מתת יה ,1892 ,(רבי חיים הירשנזון)ברורה(המידות ,1928 .(מחבר החיבור הנוכחי הביא מידע נוסף מפירוש התנ"ך של רבי שלמה יצחקי)רש"י ,המאה ה-11(,ומחיבור מאת רבי לואיס ג'ייקובס)2005 ,(וכן מחיבוריו הקודמים)לוגיקה יהודית ,1995 ,ולוגיקה חזקה יותר 2013).

המידע שנאסף מוצג כאן באופן שיטתי ,לאחר הערכה מדוקדקת על ידי המחבר של כל מקרה תוך התייחסות להקשר הנרטיבי ,לשפה שבה נעשה שימוש ולצורה הלוגית .נעשים מאמצים לזהות אילו מקרים היו ידועים לכל אחד מהמחברים הקודמים ,ולקבוע מי מצא כל מקרה ראשון והאם רישומים עתידיים של המקרה)אם היו כאלה (היו עצמאיים או נגזרים.

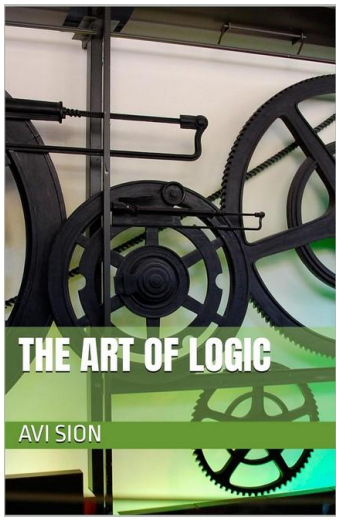

אמנות ההיגיון הוא אוסף של מאמרים עדכניים בנושאים שונים בתורת הלוגיקה ובלוגיקה יישומית .אותה יכולת ואומנות לוגיקה נדרשים בניסוח לוגיקה תיאורטית וביישומה בתחומים מגוונים .המאמרים שנאספו ,כאן עוסקים בכמה סוגיות חשובות מאוד בלוגיקה ,פילוסופיה ורוחניות .אותן לא טיפל בהן קודם לכן בפירוט רב ,אם בכלל

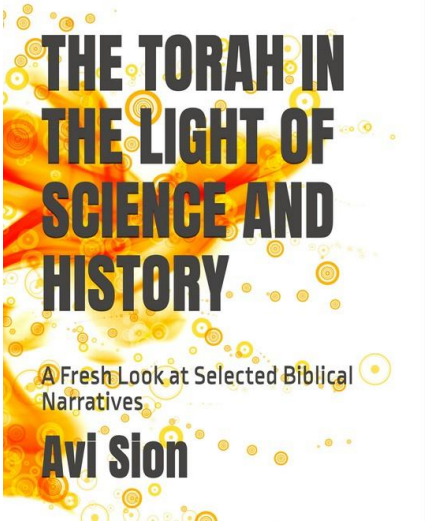

התורה באור המדע וההיסטוריה :מבט רענן על"
נרטיבים מקראיים נבחרים "הוא פרשנות מקורית ,צפופה ומודרנית על התורה)חמשת חומשי משה .(מחקר זה בוחן ומעריך באופן הגיוני מבחר נרטיבים מקראיים מרכזיים הנוגעים לאירועים ותופעות חומריים ,תוך התייחסותם למילול המילולי של הרעיון הראשוני ,ומעריך אותם לאור .ידע מדעי עכשווי ,ראיות היסטוריות וחישובים רלוונטיים

הנרטיבים הנבחנים כוללים את בריאת העולם והאנושות ,מבול עולמי ,פיזור גיאוגרפי וההתמיינות הלשונית של האנושות ,ויציאת מצרים יחד עם הנדודים במדבר שלאחר מכן לכיוון כנען .היצירה מוגבלת במכוון להיבטים פיזיים אלה של התיעוד המקראי ואינה מבקשת לפתח ביקורת רוחנית ,אתית או משפטית על היהדות .מטרתה המרכזית היא להתעמת בכנות בין נרטיבים תורניים לבין עובדות והבנה עכשווית ,מבלי לנקוט בפולמוס או אפולוגטיקה.